

[Ministeren for Landbrug og Fiskeri.]

aarlig i Rente, og endvidere, at Lejen for de Landarbejdere, som lejer Huset, kan gaa op til indtil 4½ pCt. af Omkostningerne ved Opførelsen af Bygningerne og Grundværdien.

Det er de væsentligste af de Ændringer i den gældende Lovgivning, der her foreslaas indført, og jeg tillader mig at anbefale, at Lovforslaget faar en velvillig Behandling og gennemføres i det høje Landsting.

P. C. Petersen: Da det Lovforslag, vi nu skal behandle her i Landstinget, har gennemgaaet en grundig Behandling, kan man vel nok sige, i det andet høje Ting, og dertil kommer, at den højtærede Landbrugsminister nu har gjort Rede for Lovforslagets Bestemmelser, mener jeg, at jeg kan undlade at gennemgaa Lovforslaget. Jeg har dog et Par Bemærkninger at knytte til den Lovgivning, der her skal fortsættes, forbedres og udvides.

Jeg vil gerne have Lov til at sige, at Boligforholdene ude i Landet, særlig for Smaafolk, i Virkeligheden er saadan, at enhver, der vil, kan se de usle Forhold, hvorunder langt den største Del af Landbrugets Arbejdere lever, saavel de gifte som de ugifte, altsaa den tjenende Ungdom. Man skulde tro, at enhver vilde indrømme, at her trænges til store Forbedringer, og saadanne Forbedringer var da ogsaa Hensigten med den Lov, der blev gennemført i 1938, og er ligeledes Hensigten med det Forslag, der her søges gennemført. Men selv om jeg mener, at Landbruget har sin store Skyld i, at dette Opbygningsarbejde er forsømt gennem Tiderne, og selv om jeg mener, at man har en Pligt til at medvirke til at skabe andre og bedre Boligforhold, vil jeg dog i denne Omgang afholde mig fra Kritik af dette Forhold.

Jeg tillader mig dog at bemærke, at ønsker det Landbrug, der har Brug for fremmed Arbejdskraft, at beholde de dygtige Landarbejdere, baade de gifte Landarbejdere og Ungdommen, saa er det nødvendigt, at man i de Kredse indstiller sig paa at medvirke til en betydelig Forbedring af Boligforholdene for disse Mennesker. Forholdene er jo blevet saaledes, at den Landbo-ungdom, der før i Tiden satte sig som Maal at faa eget Hjem med Jord til, nu som Regel maa fortsætte i Landbrugets Tjeneste, fordi den ikke er i Stand til at skaffe sig de nødvendige Midler til at faa Foden under eget Bord paa anden Maade end den, denne Lovgivning nu anviser. Det er ikke saa godt, at den tjenende Ungdom nu i nogen Maade er afskaaret fra at stifte eget Hjem med

Jord. Jeg tænker her paa de gældende Husmandslove, idet det jo i særlig Grad er Gaardmandssønnerne og Gaardmandsdøtrene, der udnytter Lovgivningen om Udstykning. Der er ikke noget at sige til, at de gør det, men paa den anden Side er der noget at sige til, og der maa ogsaa være noget at gøre for, at Landarbejderne og Husmændene og deres Børn igen kan faa Adgang til den danske Jord.

Med Hensyn til Opførelsen af de nye Landarbejderboliger, som der her er Tale om, vil jeg gerne have Lov til at sige i denne Forbindelse, at det i høj Grad maa tilstræbes, at disse Boliger bliver opført paa en saadan Maade, at de virker tiltalende og pæne i Landskabet i enhver Henseende. Vi maa ikke fortsætte paa den gamle Linie, idet man nu ude i Landet kan se, at i disse usle Rønner, der ligger omkring ved Herregaardene eller ved Skovbrynet eller Mosen, der bor Landbrugets faste Arbejdere. Derfor tillader jeg mig at henstille til den højtærede Landbrugsminister, at det Tilsyn, der faar med disse Ting at gøre, i hvert Fald bliver instrueret om, at man skal gøre, hvad man kan for at opføre pæne, smukke Ejendomme til Beboelse for Landarbejderne. Der er jo ingen Tvivl om, at vi har en dygtig Landhaandværkerstand, som er i Stand til at løse denne Opgave paa en saadan Maade, at ogsaa de vil faa Glæde af disse Boliger i Fremtiden.

Jeg vil dernæst gerne gøre et Par Bemærkninger om de Røster, der har lydt i den seneste Tid særlig fra Skoleforstandere og Ledere og Lærere for Landboudommen, Røster, som er gaaet ud paa, at nu havde Rigsdagen og med den Regeringen nok skiftet Linie med Hensyn til Udstykningen her i Landet, idet de nu for fuld Kraft gik ind for Opførelse af nye Landarbejderboliger ude omkring i Landet og dermed svigtede de Opgaver, der ellers laa for med Hensyn til Udstykningen af Jord. Naar jeg nævner det her, er det, fordi jeg føler det rigtigt at sige det, som det virkelig er. Den Lovgivning, vi her beskæftiger os med og er i Færd med at forbedre, gælder ikke Hjem paa egen Jord, Oprettelse af flere Statshuse og Statsgaarde, men jeg tror, jeg kan tilføje, at hverken Rigsdag eller Regering har glemt Udstykningssagen og vil ikke hindre, at Udstykningen fortsættes, maaske endda forstærkes.

Under denne Sags Behandling i Folketinget har der lydt enkelte Røster om yderligere Ændringer i det Lovforslag, vi behandler, Ændringer, der efter min Mening vilde forringe Loven. Der er endog udtalt